

1656

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO Nr WN.I. – 8.0911 - 150/2009

z dnia 24 kwietnia 2009 r.

Działając na podstawie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) orzekam nieważność §4 ust 3, ust 4, ust 5; §8 ust 2, ust 4; §11 ust 3, ust 5, ust 8; §13 ust 4; §14 ust 4, ust 6, ust 7 załącznika do Uchwały Nr XXIII/177/2009 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 25 marca 2009r w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość dodatków i innych składników wynagrodzenia nauczycieli oraz warunków ich przyznawania, a także wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Nekla

UZASADNIENIE

Uchwała Nr XXIII/177/2009 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 25 marca 2009r w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość dodatków i innych składników wynagrodzenia nauczycieli oraz warunków ich przyznawania, a także wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Nekla, została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 marca 2009 roku.

Powyższą Uchwałę podjęto na podstawie przepisu art. 30 ust 6 oraz art. 54 ust. 7 w zw. z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006r Nr 97, poz. 674 ze zm.) oraz art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r, Nr 142 poz. 1591 ze zm).

W §4 ust 3 załącznika zapisano, że dodatek za wysługę lat przysługuje począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawo nastąpiło w ciągu miesiąca; oraz że przedmiotowy dodatek przysługuje za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca. W §4 ust 4 załącznika postanowiono, że do okresu za który przysługuje dodatek za wysługę lat wlicza się okres urlopu dla poratowania zdrowia, okres nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby i macierzyństwa, okres konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny, jeżeli nauczyciel za wyżej wymienione okresy otrzymywał wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego. Przepis §4 ust 5 stanowi, że przedmiotowy dodatek wypłaca się z góry w terminie wypłaty wynagrodzenia. W §8 ust 2 Regulaminu zapisano, że dodatek motywacyjny przyznaje się na czas określony, nie krótszy niż 2 miesiące i nie dłuższy niż jeden rok, a w ust 4 wskazano, że ww. dodatek wypłacany jest z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia. W §9 Regulaminu dotyczącym dodatku funkcyjnego nie umieszczono stanowisk opiekuna stażu i nauczyciela konsultanta. W §11 ust

3 Regulaminu zapisano, że prawo do dodatku funkcyjnego powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło objęcie stanowiska lub funkcji uprawniające do dodatku, a jeżeli objęcie stanowiska lub funkcji nastąpiło pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia; w ust 5 wskazano, że dodatek funkcyjny nie przysługuje w okresie stanu nieczynnego urlopu dla poratowania zdrowia, w okresie za który nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia, natomiast w ust 8 stwierdzono, że dodatek ten jest wypłacany z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia. W §14 ust 4 Regulaminu zapisano, że wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przydzielone w planie organizacyjnym nie przysługuje za dni, w których nauczyciel nie realizuje zajęć z powodu przerw przewidzianych w organizacji roku szkolnego, rozpoczynania lub kończenia zajęć w środku tygodnia oraz za dni nieobecności w pracy. W ust 6 tejże jednostki redakcyjnej wskazano, że dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia – za podstawę liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust 3 ustawy - Karta Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub o 1/4 gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy. Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być jednakże większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym. Natomiast §14 ust 7 stanowi, że wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe wypłaca się z dołu.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały – organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Z przepisu art. 30 ust. 6 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r, nr 97 poz. 674 z późn. zm) wyraźnie wynika, iż organ prowadzący szkołę będący jednocześnie organem samorządu terytorialnego uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:

- 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,
- 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach

- w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Redakcja powyższego przepisu, w sposób nie budzący wątpliwości, wskazuje kompetencje organów samorządu terytorialnego do określania wysokości oraz sposobów obliczania i warunków wypłacania poszczególnych składników wynagrodzenia nauczycieli. Kompetencje rady gminy sprowadzają się jedynie do tego zakresu czynności, które zostały na nią sędowane przez ustawodawcę. Uchwalenie zaś przez radę gminy zasad przyznawania i wypłaty składników wynagrodzenia, w kwestiach regulowanych już zapisami ustawy - Karta Nauczyciela, stanowi ewidentne przekroczenie upoważnienia ustawowego, co w ocenie organu nadzoru stanowi istotne naruszenie prawa.

W ocenie Wojewody Wielkopolskiego, jako organu nadzoru powołanego do badania legalności uchwał podejmowanych przez organy samorządu terytorialnego, stosownie do treści art. 30 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela, rada gminy ma kompetencje do określenia szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3 ww. aktu prawnego.

W ocenie wojewody w tych ramach ustawowych nie mieści się natomiast upoważnienie do decydowania o zachowaniu lub utracie przez nauczyciela prawa do wynagrodzenia za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe. Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, ustawodawca upoważnił organ samorządu terytorialnego jedynie do uregulowania warunków przyznawania dodatków i warunków ich obliczania i wypłacania, a zatem Rada Miejska Gminy Nekla mogła określić przesłanki nabycia prawa do wynagrodzenia tylko co do warunków przyznawania dodatków. Mając na uwadze powyższe względy, §14 ust 4 i ust 6 badanej uchwały w sposób rażąco narusza przepis art. 30 ust 6 pkt 2 Karty Nauczyciela.

W ocenie organu nadzoru przepisy §4 ust 3, ust 5; §8 ust 2 i ust 4; §11 ust 3, ust 5, ust 8; §13 ust 4; badanego Regulaminu zostały podjęte z naruszeniem art. 30 ust 6 pkt 3 w zw. z art. 39 ustawy - Karta Nauczyciela. Powołane przepisy ustawowe określają bowiem początkowy i końcowy termin wypłaty wynagrodzenia, a więc także jego poszczególnych składników - w tym przypadku dodatków stanowią-

cych przedmiot badanej uchwały. Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami Karty Nauczyciela, ustawodawca nie przewidział dla rady gminy kompetencji do ustalenia w drodze regulaminu wynagradzania, początkowego oraz końcowego terminu wypłaty wynagrodzenia, a także ustalenia, czy będzie ono wypłacane z góry czy z dołu, ponieważ regulacja ta została zawarta w akcie prawnym wyższego rzędu - w ustawie Karta Nauczyciela.

Także zapis §4 ust 4 uchwały narusza przepis art. 30 ust 6 pkt 1 ustawy - Karta Nauczyciela, gdyż rada gminy nie jest władna do regulowania przyznania dodatku za wysługę lat w sytuacjach określonych w zakwestionowanym postanowieniu uchwały.

Rada Gminy nie zawarła także w §9 regulującym przyznawanie dodatku funkcyjnego stanowisk: nauczyciela konsultanta oraz doradcy metodycznego, czym nie wypełniono dyspozycji zawartej w §5 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005r w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005, Nr 22, poz. 181 z późn. zm.). W związku z powyższym organ nadzoru, opierając się na ww. przepisie komentowanego rozporządzenia wskazuje, iż przedmiotowe stanowiska nauczycieli powinny być zamieszczone w regulaminie wynagradzania, niezależnie od tego czy w danym momencie faktycznie takie stanowiska zostały lub też nie zostały przewidziane w strukturze organizacyjnej placówek oświatowych położonych na terenie Gminy Nekla. W ocenie Wojewody Wielkopolskiego niezamieszczenie wszystkich przewidzianych prawem stanowisk dla nauczycieli, uprawniających do przyznawania dodatku funkcyjnego, stanowi wprawdzie naruszenie przepisu §5 ww. aktu prawnego, jednakże nie jest to istotne naruszenie pociągające za sobą nieważność całości badanych przepisów regulaminu.

Uwzględniając powyższe niniejsze rozstrzygnięcie jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Piotr Florek